

УТВЪРЖДАВАМ:

Инж. Стефка Жечева

ДИРЕКТОР НА ОУ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ“ – БУРГАС

ЗАПОВЕД № 720 - 08 - 15 / 15.08.2025

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В ОУ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ“ – БУРГАС

ЗА УЧЕБНАТА 2025 / 2026 ГОДИНА

Актуализиран и приет на заседание на ПС-Протокол № 12 / 12.09.2025

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност при ОУ „Петко Рачев Славейков“ – Бургас представя стандартите за етично поведение на работещите с деца и ученици и регламентира правила, които следва да се спазват в ежедневната работа и при възникване на конфликтни ситуации.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи.

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на: – свобода на изразяване на мнение – свобода на мисълта, съвестта и религията – формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият

пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

РАЗДЕЛ III

УЧЕНИЦИ

Чл. 25. В поведението си учениците се ръководят от максимата: „Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“.

Чл. 26. Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Чл. 27. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

Чл. 28. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.

Чл. 29. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите

сили и възможности да помогне.

Чл. 30. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в УО.

РАЗДЕЛ IV

РОДИТЕЛИ

Чл. 31. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 32. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 33. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 34. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители и ученици.

Чл. 35. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 36. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 37. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 38. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 39. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 40. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 41. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 42. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 43. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.44. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.45. В случаите на конфликт между членовете на семейството - се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел VI

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 46. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 47. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 48. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 49. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност; квалификация или ресурси; правоспособност.

Чл. 50. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон и възпитание.

Чл. 51. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 52. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и

техните нужди от обществото.

Чл. 53. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 54. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VIII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 55. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел IX

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 56. Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на професията и проявява следните качества:

1. Професионална компетентност – знания, умения и квалификация за заеманата длъжност;
2. Ефективност – стремеж към максимални резултати от труда при минимален разход на ресурси;

3. Отговорност и изпълнителност – проява на развито чувство на дълг при

изпълнение на трудовите си задачи;

4. Услужливост – активно съдействие при изпълнение на служебните задължения;

5. Вежливост – устойчиво и любезно поведение;

6. Честност – искреност при изпълнение на служебните задължения;

7. Лоялност – почтено и уважително отношение към училището, към работещите в него, и към учениците.

Чл. 57. Служителят изпълнява служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдейства за провеждането на държавната политика в образованието.

Чл. 58. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 59. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 60. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

Чл. 61. Педагогическият специалист на ОУ „Петко Рачев Славейков“ – Бургас подпомага органите на държавна власт със своя висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в образованието.

Спазва всички принципи и правила на висок морал, честност и лоялност.

(1) Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. Не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации. Не приема подаръци, пари, услуги или други ползи за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси. Противодейства на възникнали корупционни прояви и други неправомерни действия в училище.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

(6) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

(7) Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

(8) Служителят може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената към него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

(9) Служителят поставя открито и честно пред своя ръководител проблемите, с

които се сблъсква по време на работа.

(10) Служителят не трябва да използва или разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

(11) Служителят трябва да се въздържа от коментари и действия, които биха причинили загуба на доверие в училището, образователната система и който и да е служител в системата.

(12) Служителя няма право да уронва престижа и доброто име на работодателя си чрез разпространение на поверителна информация. Това означава, че служителят при изразяване на мнения, предоставяне на становища и други подобни действия, да не злепоставя работодателя пред трети лица или обществото, което да се отразява неблагоприятно на ефективността и авторитета на училището. Служителят е част от трудовия колектив и със своето поведение и действия трябва да повишава неговия престиж, а не да накърнява интересите му. Следва да се има предвид, че за нарушения на трудовата дисциплина, в случай че работодателят прецени, че е извършено нарушение от служителя в т.ч. нарушението по чл. 126, т. 9 от КТ, може да се налага дисциплинарно наказание, при спазване на правилата и процедурата, уредени в Кодекса на труда.

Раздел XI

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 62. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за **срок от две години**.

Комисията се председателства от **зам.-директора по УД в ОУ „Петко Рачев Славейков“ – Бургас**.

Чл. 63. (1) Комисията по етика: - разглежда сигнали, свързани със неспазването на този кодекс. Под „нарушения на Етичния кодекс“ се разбират следните групи прояви: неспазване на действащото законодателство; неспазване на вътрешноучилищните разпоредби; действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището; грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически,

религиозни и други причини; прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището; прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.

- докладва на директора за предприетите мерки. Сигналите за нарушенията се

приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър. - не е длъжна да разглежда анонимни сигнали. - взема решения с явно гласуване и със съгласието на повече от половината

членове. - при установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и

дисциплинарни нарушения, докладва преписката на директора за вземане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

(2) Комисията по етика приема правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 64. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 65. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 66. Комисията по етика е длъжна **веднъж годишно** да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата за поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от всекидневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата за поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.